

Laidiens: 04.02.2016., Nr. 24

Oficiālās publikācijas Nr.: 2016/24.11

Ministru kabineta noteikumi Nr. 77

Rīgā 2016. gada 2. februārī (prot. Nr. 5 16. §)

Noteikumi par lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību atbilstības izvērtēšanu

*Izdoti saskaņā ar Kooperatīvo sabiedrību likuma
36.¹ panta otro daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību atbilstības kritērijus un to izvērtēšanas kārtību.
2. Lauksaimniecības un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības (turpmāk arī – sabiedrība) atbilstību izvērtē biedrība "Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija" (turpmāk – asociācija). Asociācija šā uzdevuma izpildē ir Zemkopības ministrijas padotībā.
3. Lēmuma pieņemšanai par sabiedrības atbilstību šo noteikumu II un III nodaļā minētajiem kritērijiem asociācija izveido komisiju piecu cilvēku sastāvā. Komisijā iekļauj pa vienam pārstāvim no Zemkopības ministrijas, Lauku atbalsta dienesta un Valsts ieņēmumu dienesta un divus pārstāvjus no asociācijas. Komisijai ir tiesības uzaicināt uz sēdi nozares ekspertus ar padomdevēja tiesībām.
4. Asociācija savā tīmekļvietnē publicē asociācijas valdes priekšsēdētāja apstiprinātu komisijas nolikumu. Nolikumā ir noteikts komisijas sastāvs, darba organizēšanas kārtība un šo noteikumu II un III nodaļā minēto atbilstības kritēriju izvērtēšanas metodika.
5. Šo noteikumu izpratnē lauksaimniecības vai mežsaimniecības preču un pakalpojumu kopējo apgrozījumu veido darījumu apjoms starp sabiedrību un tās biedriem, un personām, kas nav sabiedrības biedri. Sabiedrības kopējo apgrozījumu veido:
 - 5.1. ieņēmumi no precēm, kas pārdotas sabiedrības biedriem un personām, kuras nav sabiedrības biedri, un ir nepieciešamas lauksaimniecības vai mežsaimniecības produkcijas ražošanai;
 - 5.2. ieņēmumi no lauksaimniecības vai mežsaimniecības pakalpojumiem, kas sniegti sabiedrības biedriem un personām, kuras nav sabiedrības biedri, un ir nepieciešami lauksaimniecības vai mežsaimniecības produkcijas ražošanai un produkcijas kopīgai laišanai tirgū;

5.3. tās lauksaimniecības vai mežsaimniecības produkcijas iepirkuma cena, kura iepirkta realizācijai no sabiedrības biedriem un personām, kas nav sabiedrības biedri.

6. Šo noteikumu izpratnē lauksaimniecības vai mežsaimniecības pakalpojumi ir pakalpojumi (izņemot finanšu un juridiskos pakalpojumus), kurus sabiedrība sniegusi sabiedrības biedriem un kuri ir nepieciešami lauksaimniecības vai mežsaimniecības produkcijas ražošanai un produkcijas kopīgai laišanai tirgū.

7. Par saistītu personu uzskata:

7.1. sabiedrības biedra, valdes vai padomes locekļa pirmās pakāpes radnieku un laulāto;

7.2. zemnieku saimniecību, kuras īpašnieks ir sabiedrības biedra, valdes vai padomes locekļa pirmās pakāpes radnieks vai laulātais;

7.3. kapitālsabiedrību, kuras vairāk nekā 50 procenti kapitāldaļu pieder attiecīgās sabiedrības biedram, valdes vai padomes loceklim;

7.4. kapitālsabiedrību vai kooperatīvo sabiedrību, kuras valdē vai padomē ir attiecīgais sabiedrības biedrs, valdes vai padomes loceklis;

7.5. mātes un meitas komercsabiedrību, kuras īpašnieks ir sabiedrības biedrs.

8. Zemnieku saimniecība un tās īpašnieks uzskatāmi par vienu sabiedrības biedru.

9. Par personu, kas nav sabiedrības biedrs, uzskatāma fiziska vai juridiska persona, kura saņēmusi no sabiedrības lauksaimniecības vai mežsaimniecības pakalpojumus un preces vai no kuras sabiedrība ir iepirkusi lauksaimniecības vai mežsaimniecības preces realizācijai tirgū, bet kura nav šīs sabiedrības biedrs.

10. Ja atbilstības statusa izvērtēšanas laikā, pārbaudē uz vietas vai atbilstības audita laikā komisija vai asociācija konstatē, ka sabiedrība ir speciāli radījusi atbilstības statusa iegūšanai nepieciešamos apstākļus, lai izpildītu šajos noteikumos minētos atbilstības kritērijus, sabiedrībai atbilstības statusu nepiešķir un turpmākos trīs gadus pēc kārtas sabiedrība nav tiesīga pretendēt uz atbilstības statusu.

II. Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības atbilstības kritēriji

11. Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības atbilstības kritēriji:

11.1. sabiedrība realizē lauksaimniecības produkciju, kas saražota tās biedra saimniecībā vai iepirkta no biedra, kurš ir cita sabiedrība. Ja sabiedrība realizē produkciju, kas iepirkta no biedra, kurš ir cita sabiedrība, iepirkta produkcija ir saražota šīs sabiedrības biedra saimniecībā. Šo prasību nepiemēro tehnikas pakalpojumu sabiedrībām;

11.2. minimālais lauksaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums starp sabiedrību un tās biedriem ir 7000 *euro*. Izvērtējot minimālo lauksaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījumu, ņem vērā atsevišķa darījuma ekonomisko saturu un būtību, nevis tikai juridisko formu;

11.3. lauksaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums starp sabiedrību un tās biedriem nav mazāks par 75 procentiem no sabiedrības lauksaimniecības preču un pakalpojumu kopējā apgrozījuma;

11.4. augļu un dārzeņu nozares sabiedrībai, kurā biedru skaits ir mazāks par 10, lauksaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums starp sabiedrību un tās biedriem attiecīgajā nozarē nav mazāks par 80 procentiem no kopējā lauksaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījuma;

- 11.5. tehnikas pakalpojumu sabiedrībai, kurā biedru skaits ir mazāks par 10, tehnikas pakalpojumu apgrozījums starp sabiedrību un tās biedriem nav mazāks par 80 procentiem no kopējā lauksaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījuma;
- 11.6. pārpalikums sabiedrības biedriem ir sadalīts proporcionāli tiem sniegto lauksaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījumam;
- 11.7. pēc zaudējumu segšanas ne mazāk kā 25 procenti no pārpalikuma, kas izveidojies iepriekšējā saimnieciskās darbības gadā, tiek ieguldīti sabiedrības attīstībā;
- 11.8. sabiedrības ieņēmumi no lauksaimniecības preču un pakalpojumu kopējā apgrozījuma veido ne mazāk kā 75 procentus no sabiedrības neto apgrozījuma;
- 11.9. sabiedrības lauksaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums ar vienu biedru nepārsniedz 40 procentus no sabiedrības lauksaimniecības preču un pakalpojumu kopējā apgrozījuma;
- 11.10. minimālais sabiedrības biedru skaits, ar kuriem sabiedrībai ir lauksaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums, ir 10, bet augļu un dārzeņu nozarē, kā arī tehnikas pakalpojumu sabiedrībā – pieci. Minimālais biedru skaits sabiedrībā ir vismaz sešus mēnešus;
- 11.11. saistīto personu īpatsvars nepārsniedz 30 procentu no to sabiedrības biedru skaita, ar kurām sabiedrībai ir lauksaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums. Saistīto personu īpatsvaru nosaka katrai saistīto personu grupai atsevišķi;
- 11.12. sabiedrība iepriekšējā saimnieciskās darbības gadā ir sasaukusi vismaz vienu biedru kopsapulci, kurā ar balsojumu ir apstiprināts sabiedrības gada pārskats un peļņas sadale;
- 11.13. laikā, kad tiek iesniegts iesniegums par atbilstības izvērtēšanu un izvērtēta sabiedrības atbilstība, sabiedrībai nav būtisku neatbilstību šajos noteikumos un Kooperatīvo sabiedrību likumā noteiktajām prasībām, kas saistītas ar šajos noteikumos minēto kritēriju izpildi;
- 11.14. sabiedrības darbība un darījumi starp sabiedrību un sabiedrības biedriem atbilst statūtiem, un atbilstības izvērtēšanas laikā nav konstatēti būtiski statūtu un normatīvo aktu prasību pārkāpumi, kas saistīti ar šajos noteikumos minēto kritēriju izpildi;
- 11.15. pēc stāvokļa kārtējā gada 26. februārī vai 20 dienas pirms šo noteikumu 14. punktā minētā termiņa sabiedrības nodokļu parādu kopsumma nepārsniedz 150 *euro*;
- 11.16. sabiedrības valdē vairākums ir sabiedrības biedri, ja sabiedrībā nav izveidota padome;
- 11.17. sabiedrība ir reģistrēta Uzņēmumu reģistrā ne vēlāk kā iepriekšējā gada 1. jūlijā. Ja sabiedrība nav nostrādājusi pilnu pārskata gadu, sabiedrības dibināšanas brīdī visi sabiedrības dibinātāji ir lauksaimniecības produkcijas ražotāji, no kuriem 80 procenti sabiedrības dibinātāju pirms tās reģistrācijas vismaz trīs gadus ir bijuši lauksaimniecības produkcijas ražotāji un ir reģistrējušies kā saimnieciskās darbības veicēji lauksaimniecības nozarē;
- 11.18. sabiedrībai nav pasludināts maksātnespējas process vai saskaņā ar Uzņēmumu reģistra informāciju tā neatrodas likvidācijas procesā.
12. Papildus šo noteikumu 11. punktā minētajiem kritērijiem lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, kas pretendē uz piena ražotāju organizācijas atzīšanu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par piena un piena produktu ražotāju organizāciju atzīšanas un to darbības uzraudzības kārtību, atbilst šādiem kritērijiem:

- 12.1. sabiedrības biedri ir piena ražotāji un nenodarbojas ar svaigpiena apstrādi, pārstrādi un piena produktu ražošanu (izņemot mājražošanu);
- 12.2. svaigpiena apjoms, par ko sabiedrība risina līgumslēgšanas sarunas, ir vismaz 125 tonnas pēdējo 12 mēnešu laikā;
- 12.3. sabiedrība risina līgumslēgšanas sarunas par svaigpienu, kas saražots tās biedru saimniecībās;
- 12.4. sabiedrība risina līgumslēgšanas sarunas par vismaz 75 procentiem no katra biedra pārdodamā svaigpiena apjoma.

III. Mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības atbilstības kritēriji

13. Mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības atbilstības kritēriji:

- 13.1. sabiedrība sniedz mežsaimniecības pakalpojumus un realizē mežsaimniecības produkciju, kas iegūta tās biedra īpašumā vai iepirkta no meža īpašnieka, kurš nav sabiedrības biedrs. Sabiedrība realizē produkciju, kas iepirkta no meža īpašnieka, kurš nav sabiedrības biedrs, ja iepirktā produkcija ir iegūta viņam piederošajā meža īpašumā;
- 13.2. minimālais mežsaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums starp sabiedrību un tās biedriem ir 7000 *euro*. Izvērtējot minimālo mežsaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījumu, ņem vērā atsevišķa darījuma ekonomisko saturu un būtību, nevis tikai juridisko formu;
- 13.3. mežsaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums starp sabiedrību un tās biedriem nav mazāks par 50 procentiem no sabiedrības kopējā mežsaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījuma. Atkārtoti pretendējot uz atbilstības statusu, mežsaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums starp sabiedrību un tās biedriem nav mazāks par 60 procentiem no sabiedrības mežsaimniecības preču un pakalpojumu kopējā apgrozījuma;
- 13.4. pārpalikums sabiedrības biedriem ir sadalīts proporcionāli tiem sniegto mežsaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījumam;
- 13.5. pēc zaudējumu segšanas ne mazāk kā 25 procenti no pārpalikuma, kas izveidojies iepriekšējā saimnieciskās darbības gadā, tiek ieguldīti sabiedrības attīstībā;
- 13.6. sabiedrības ieņēmumi no mežsaimniecības preču realizācijas un mežsaimniecības pakalpojumu sniegšanas veido ne mazāk kā 75 procentus no sabiedrības neto apgrozījuma;
- 13.7. sabiedrības mežsaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums ar vienu biedru nepārsniedz 60 procentus no sabiedrības mežsaimniecības preču un pakalpojumu kopējā apgrozījuma;
- 13.8. minimālais sabiedrības biedru skaits ir 15. Minimālais biedru skaits sabiedrībā ir vismaz sešus mēnešus;
- 13.9. minimālais sabiedrības biedru skaits, ar kuriem sabiedrībai ir mežsaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums, ir pieci;
- 13.10. saistīto personu īpatsvars nepārsniedz 30 procentus no to sabiedrības biedru skaita, ar kuriem sabiedrībai ir mežsaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums. Saistīto personu īpatsvaru nosaka katrai saistīto personu grupai atsevišķi;
- 13.11. sabiedrība iepriekšējā saimnieciskās darbības gadā ir sasaukusi vismaz vienu biedru kopsapulci, kurā ar balsojumu ir apstiprināts sabiedrības gada pārskats un peļņas sadale;

13.12. laikā, kad tiek iesniegts iesniegums par atbilstības izvērtēšanu un izvērtēta sabiedrības atbilstība, sabiedrībai nav būtisku neatbilstību šajos noteikumos un Kooperatīvo sabiedrību likumā noteiktajām prasībām, kas saistītas ar šajos noteikumos minēto kritēriju izpildi;

13.13. sabiedrības darbība un darījumi starp sabiedrību un sabiedrības biedriem atbilst statūtiem, un atbilstības izvērtēšanas laikā nav konstatēti būtiski statūtu un normatīvo aktu prasību pārkāpumi, kas saistīti ar šajos noteikumos minēto kritēriju izpildi;

13.14. atbilstības izvērtēšanas brīdī sabiedrības biedru kopējā apsaimniekotā mežu platība ir vismaz 500 hektāru;

13.15. pēc stāvokļa kārtējā gada 26. februārī vai 20 dienas pirms šo noteikumu 14. punktā minētā termiņa sabiedrības nodokļu parādu kopsumma nepārsniedz 150 *euro*;

13.16. sabiedrības valdē vairākums ir sabiedrības biedri, ja sabiedrībā nav izveidota padome;

13.17. sabiedrība ir reģistrēta Uzņēmumu reģistrā ne vēlāk kā iepriekšējā gada 1. jūlijā. Ja sabiedrība nav nostrādājusi pilnu pārskata gadu, visi sabiedrības dibinātāji ir meža īpašnieki vai saimnieciskās darbības veicēji mežsaimniecības nozarē un vismaz 80 procentiem tās biedru mežs ir bijis viņu īpašumā vismaz trīs gadus no sabiedrības dibināšanas brīža;

13.18. sabiedrībai nav pasludināts maksātnespējas process vai saskaņā ar Uzņēmumu reģistra informāciju tā neatrodas likvidācijas procesā.

IV. Sabiedrības atbilstības izvērtēšanas kārtība un atbilstības statusa piešķiršana

14. Sabiedrība, kuras pārskata gads sakrīt ar kalendāra gadu, katru gadu līdz 15. martam, sabiedrība, kuras pārskata gads nesakrīt ar kalendāra gadu, katru gadu 75 dienu laikā pēc pārskata gada beigām un sabiedrība, kuras darbības apjoms pārsniedz divas no Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 5. panta ceturtajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām, katru gadu piecu mēnešu laikā pēc pārskata gada beigām asociācijā iesniedz:

14.1. iesniegumu par atbilstības izvērtēšanu (1. pielikums);

14.2. biedru sarakstu un informāciju par lauksaimniecības vai mežsaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījumu starp sabiedrību un sabiedrības biedriem (2. pielikums);

14.3. informāciju par sabiedrībā reģistrēto biedra meža īpašuma platību hektāros un tā kadastra numuru. Sabiedrība, kura reģistrēta Uzņēmumu reģistrā ne vēlāk kā iepriekšējā gada 1. jūlijā un kura nav nostrādājusi pilnu pārskata gadu, – informāciju par sabiedrībā reģistrēto biedra meža īpašuma platību hektāros, tā kadastra numuru un gadu, kurā biedrs ieguvis meža īpašumu;

14.4. informāciju par lauksaimniecības vai mežsaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījumu starp sabiedrību un personām, kas nav sabiedrības biedri (3. pielikums);

14.5. neapstiprinātu (paraksttiesīgas personas parakstītu) gada pārskata projektu par iepriekšējo saimnieciskās darbības gadu;

14.6. protokola izrakstu par iepriekšējā saimnieciskās darbības gadā sasaukto kārtējo biedru kopsapulci, kurā ar balsojumu ir apstiprināts sabiedrības gada pārskats un peļņas sadale, un biedru kopsapulces dalībnieku reģistrācijas lapu;

14.7. informāciju par plānotajiem ieguldījumiem un pamatlīdzekļu vai apgrozāmo līdzekļu pieaugumu.